

Hrvatska kao socijalna država: zadanosti i usmjerenja

U ovom dvobroju našeg časopisa tiskani su prilozi pripremljeni za Okrugli stol "Hrvatska kao socijalna država: zadanosti i usmjerenja" kojeg je organizirao *Centar za industrijsku demokraciju* Saveza samostalnih sindikata Hrvatske. Okrugli je stol održan 28. i 29. studenog 1996. u Zagrebu.

Tema je, nema sumnje, veoma aktualna. U Ustavu je Hrvatska definirana kao socijalna država. To znači da je odgovorna za socijalnu situaciju svojih građana, posebno onih koji su siromašni, nezaposleni ili na neki drugi način socijalno isključeni. Država, također, mora stvarati uvjete (obrazovanje, zdravstvena zaštita, socijalna sigurnost) za puni razvitak svih svojih građana koji će ostvarujući vlastitu dobrobit povećati dobrobit društva kao cjeline.

No Hrvatska je od stjecanja nezavisnosti do danas prošla teško razdoblje. Ona se s jedne strane kao država morala boriti za svoje održanje i međunarodnu afirmaciju, a s druge strane morala se iznutra preobražavati iz socijalističkog u demokratsko društvo. Rat i tranzicija su, dakle, obilježili protekle godine.

Posljedica svega toga je mnogo, a one su posebice prisutne na socijalnom planu. Brojni su stradalnici rata kojima treba pomoći i uključiti ih u gospodarski i socijalni život. Desilo se i snažno socijalno raslojavanje. Velik je broj nezaposlenih. Mirovine i socijalna davanja relativno su niski i od njih je teško živjeti. S druge

strane, potrebe gospodarskog razvoja bez kojih nije moguće poboljšati socijalnu situaciju nameću odvajanje za ulaganja u infrastrukturu, proizvodnju, u novo zapošljavanje. To podrazumijeva manja fiskalna opterećenja poduzetnika, vlasnika i zaposlenika putem poreza, doprinosa ili na druge načine. U takvim prilikama dosta je teško pronalaziti rešenja koja će zadovoljiti različite, često suprotstavljene, socijalne interese. Hrvatska će u narednom razdoblju s mnogo mara i umijeća morati definirati i provoditi socijalnu politiku, koja će udovoljavati temeljnim zahtjevima socijalne pravde i solidarnosti, ali koja će, osiguravajući socijalni mir, biti potpora ukupnog razvoja, znači ispunjavati svoju ulogu "socijalne države".

U ovom dvobroju objavili smo priloge naših najistaknutijih znanstvenika i stručnjaka pozvanih da za Okrugli stol pišu o socijalnoj državi i socijalnoj politici. U narednom broju objavit ćemo nove priloge koji budu prezentirani na Okruglom stolu ili priredeni nakon njege.

Nadamo se da smo objavljivanjem priloga u pripremi spomenutog skupa obavili zadaću otvaranja kontinuirane znanstvene i stručne rasprave o socijalnoj politici i socijalnoj državi kakva je uobičajena u razvijenim zemljama.

Uredništvo